

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟ ΣΥΝΕΔΡΙΟ

Ὁ Ἐθνικοαπελευθερωτικός Ἀγῶνας
τοῦ 1821 καί ἡ προσφορά
τοῦ Ἱεροῦ Κλήρου τῆς Φθιώτιδας

ὑπό τήν αἰγίδα τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΛΑΜΙΑ, 14 ΕΩΣ 16 ΜΑΪΟΥ 2021

ΙΕΡΑ ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΣ
ΦΘΙΩΤΙΔΟΣ

ΠΡΟΣΚΛΗΣΗ

Σᾶς προσκαλοῦμε νά παρακολουθήσετε
τό Ἐπιστημονικό Συνέδριο,
τό ὁποῖο διοργανώνει ἡ Ἱερά Μητρόπολις Φθιώτιδος
στό πλαίσιο τοῦ ἑορτασμοῦ τῶν διακοσίων ἐτῶν
ἀπό τήν Ἑλληνική Ἐπανάσταση τοῦ 1821, μέ θέμα:

**Ο ΕΘΝΙΚΟ - ΑΠΕΛΕΥΘΕΡΩΤΙΚΟΣ ΑΓΩΝΑΣ
ΤΟΥ 1821 ΚΑΙ Η ΠΡΟΣΦΟΡΑ
ΤΟΥ ΙΕΡΟΥ ΚΛΗΡΟΥ ΤΗΣ ΦΘΙΩΤΙΔΑΣ**

Τό Συνέδριο θά πραγματοποιηθεῖ ἀπό
τήν Παρασκευή 14 Μαΐου 2021 ἕως καί
τήν Κυριακή 16 Μαΐου 2021
στό Ἀμφιθέατρο τοῦ Πνευματικοῦ - Διοικητικοῦ
Κέντρου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος
(Μ. Ἀλεξάνδρου καί Ἀγράφων, Λαμία)
καί θά μεταδοθεῖ τηλεοπτικά, ραδιοφωνικά καί διαδικτυακά
(πληροφορίες μετάδοσης: www.imfth.gr).

Τήν ἑναρξή τοῦ Συνεδρίου θά κηρύξει
ἡ Αὐτοῦ Θειοτάτη Μακαριότης
ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καί πάσης Ἑλλάδος
Κύριος Κύριος ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ Β΄.

Ἡ διεξαγωγή τοῦ Συνεδρίου θά γίνεῖ μέ βάση ὅλα τά
προβλεπόμενα ὑγειονομικά πρωτόκολλα καί ἡ φυσική
παρουσία κοινῶ (περιορισμένου ἀριθμοῦ) θά ἐξαρτη-
θεῖ ἀπό τά ἰσχύοντα μέτρα κατά τῆς πανδημίας καί θά
εἶναι ἐφικτή μόνο με εἰδική ὀνομαστική πρόσκληση.

Σέ κάθε ὅμως περίπτωση ἡ ἐκδήλωση θά πραγματο-
ποιηθεῖ καί τηλεοπτικά, διαδικτυακά καί ραδιοφωνικά
ἀπό τό Ἀμφιθέατρο τοῦ Πνευματικοῦ καί Διοικητικοῦ
Κέντρου τῆς Μητροπόλεως στή Νέα Ἀμπλιανή
Λαμίας.

«Ο Έθνικοαπελευθερωτικός Αγώνας
του 1821 και η προσφορά
του Ίερού Κλήρου της Φθιώτιδας»

Έπιστημονικό Συνέδριο αφιερωμένο
στόν Έθνομάρτυρα Άθανάσιο Διακό
και στη συμμετοχή στον Αγώνα
του Ίερού Κλήρου της Φθιώτιδος

Με την Ύψηλή Παρουσία του Μακαριωτάτου
Αρχιεπισκόπου Αθηνών και πάσης Ελλάδος
κ.κ. Γερωνύμου Β΄

Λαμία, 14 έως 16 Μαΐου 2021

ΤΙΜΗΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

κ. Μελέτιος - Άθανάσιος Δημόπουλος
Πρύτανης του Ε.Κ.Π.Α.

κ. Φάνης Σπανός
Περιφερειάρχης Στερεάς Ελλάδος

κ. Ευθύμιος Καραΐσκος
Δήμαρχος Λαμιέων

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος

κ. Χρήστος Καραγιάννης
Κοσμήτωρ της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

Μέλη

Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Κρήνης κ. Κύριλλος
Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Ε.Κ.Π.Α.

π. Άγγελος Άνθόπουλος
Πρωτοσύγκελλος Ί.Μ. Φθιώτιδος,
Καθηγούμενος Ί.Μ. Αγ. Βλασίου Στυλίδος

π. Άθανάσιος Γκίκας
Καθηγητής της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.

κ. Βασίλειος Φούκας
Άναπλ. Καθηγητής της Φιλοσοφικής Σχολής του Α.Π.Θ.

ΟΡΓΑΝΩΤΙΚΗ - ΣΥΝΤΟΝΙΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ / ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ

π. Άνθιμος Νεραντζής
Ίεροκήρυκας Ί.Μ. Φθιώτιδος, Συνοδικός Γραμματέας,
Υπεύθυνος Έπετειακών Έκδηλώσεων της Ί.Μ. Φθιώτιδος

π. Νεόφυτος Ραφαηλίδης
Γενικός Αρχιερατικός Επίτροπος Ί.Μ. Φθιώτιδος

π. Δημήτριος Άτματζίδης
Διευθυντής Υπηρεσίας Τύπου και Μέσων Ένημερώσεως
της Ί.Μ. Φθιώτιδος

κ. Τριαντάφυλλος Μπολτέτσος
Προϊστάμενος Τμήματος Διοικητικού της Ί.Μ. Φθιώτιδος

κ. Άνδρέας Ίωακείμ
Υπεύθυνος Τομέα Ανάπτυξης Ειδικών Προγραμμάτων
Έκπαίδευσης Ί.Μ. Φθιώτιδος,
Δντής Ίρδειού «ΓΕΡΜΑΝΟΣ Ο ΜΕΛΩΔΟΣ»

ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 14 ΜΑΪΟΥ 2021

Ἀμφιδέατρο Πνευματικοῦ καί Διοικητικοῦ
Κέντρου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος

Παρουσίαση: Μάγδα Τσέγκου, Δημοσιογράφος.

18.30 Περιεχόμενο καί στόχοι τοῦ Συνεδρίου ἀπό
τόν Πρόεδρο τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς
κ. Χρήστο Καραγιάννη, Κοσμήτορα τῆς
Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ε.Κ.Π.Α.

Χαιρετισμός Προέδρου Τιμητικῆς Ἐπιτροπῆς,
κ. Μελετίου - Ἀθανασίου Δημοπούλου, Προ-
τάνεως τοῦ Ε.Κ.Π.Α.

Χαιρετισμοί Ἐπισήμων.

Προσφώνηση ἀπό τόν Σεβασμιώτατο
Μητροπολίτη Φθιώτιδος κ. Συμεών.

Ἐναρξη Συνεδρίου ἀπό τόν Μακαριώ-
τατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καί πάσης
Ἑλλάδος κ.κ. Ἱερώνυμο Β΄.

19.30 Κεντρική Εἰσήγηση
Ὁμιλία ἀπό τόν τ. Πρόεδρο τῆς Ἑλληνικῆς
Δημοκρατίας καί ἐπίτιμο Καθηγητή τῆς
Νομικῆς Σχολῆς τοῦ Ε.Κ.Π.Α. κ. Προκόπιον
Παυλόπουλον, μέ θέμα: «Ὁ Βυζαντινός
Πολιτισμός ὡς πυλῶνας τοῦ Εὐρωπαϊκοῦ
Πολιτισμοῦ».

ΣΑΒΒΑΤΟ 15 ΜΑΪΟΥ 2021

Άμφιδέατρο Πνευματικοῦ καί Διοικητικοῦ
Κέντρου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Φθιώτιδος

ΠΡΩΪ

- Πρόεδρος Συνεδρίας: κ. Χρῆστος Καραγιάννης.
- 09.30 κ. Κωνσταντῖνος Ζάρρας:
«Βιβλικές μορφές καί ἀφορμές στή δράση
καί τό ὑπόδειγμα ἡρώων τοῦ 1821»,
*Ἀναπληρωτής Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ Ε.Κ.Π.Α.*
- 09.50 κ. Ἰωάννης Παναγιωτόπουλος:
«Ἡ διοικητική ὀργάνωση τῆς Ἱ.Μ. Φθιώτι-
δος πρό τῆς ἐθνεγεροσύνης»,
*Ἀναπληρωτής Καθηγητής Γενικῆς Ἐκκλησιαστικῆς
Ἱστορίας, τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ε.Κ.Π.Α.*
- 10.10 κ. Βασιλική Σταθοκώστα:
«Ἀθανάσιος Διάκος: ἀγωνιστής καί μάρτυ-
ρας γιά τή θρησκευτική ἐλευθερία καί τή
διαφύλαξη τῆς ταυτότητας τοῦ Γένους»,
*Ἀναπληρώτρια Καθηγήτρια τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς
τοῦ Ε.Κ.Π.Α.*
- 10.30 κ. Βασίλειος Φούκας:
«Ὁ Διάκος καί ἡ Ἀλαμάννα ὡς «τόποι μνήμης»
στά σχολικά βιβλία τοῦ 20οῦ αἰῶνα»,
*Ἀναπληρωτής Καθηγητής τῆς Φιλοσοφικῆς
Σχολῆς τοῦ Α.Π.Θ.*
- 10.50 Συζήτηση
- 11.00 Διάλειμμα
- Πρόεδρος Συνεδρίας: Σεβασμιώτατος
Μητροπολίτης Κρήνης κ. Κύριλλος
- 11.10 κ. Ἐμμανουήλ Καραγεωργούδης:
«Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Φθιώτιδος Καλλίνικος
(Καστόρχης) καί ὁ Ἐθνικοαπελευθερωτικός
Ἀγῶνας τοῦ 1821»,
Καθηγητής τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Ε.Κ.Π.Α.

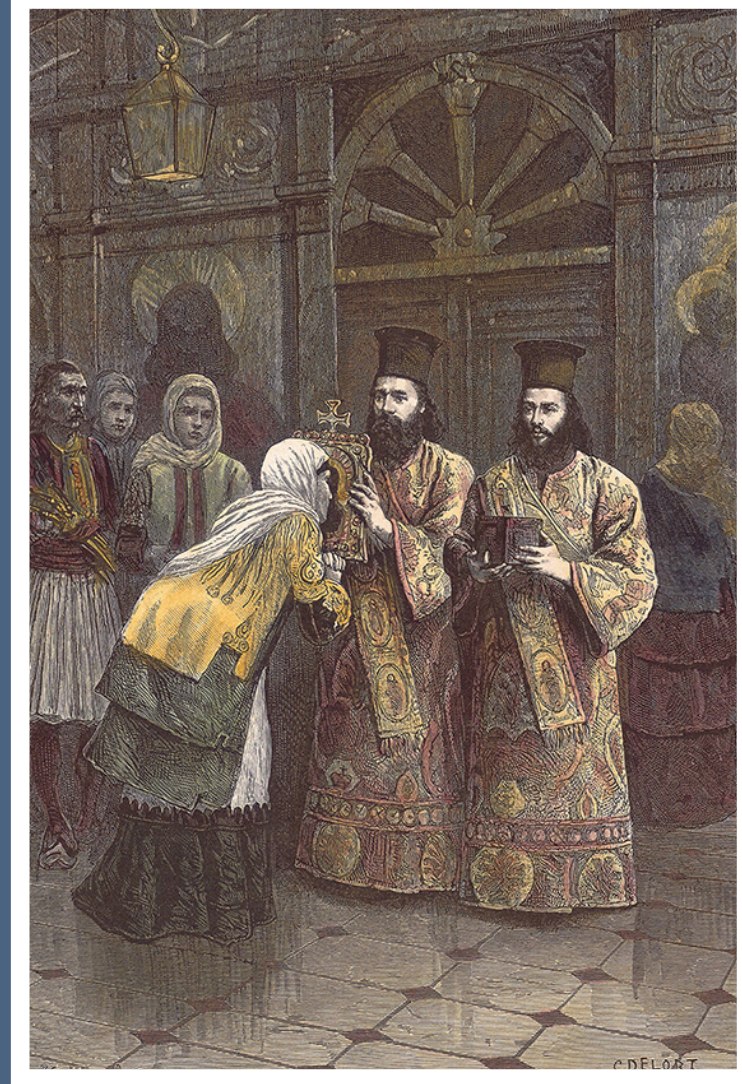
- 11.30 κ. Θεόδωρος Κουτρούμπας:
«Ἡ δράση τοῦ παπᾶ - Ζαχαρία Αἰνιάνων
καί τό ἰδεολογικό ὑπόβαθρο τῶν Φιλικῶν
στή Φθιώτιδα»
*Professor, U.C.Louvain, Belgium - Visiting Professor
University of Montreal*
- 11.50 κ. Δημήτριος Μεταλληνός:
«Σαλῶνων Ἡσαΐας: Ἐκκλησιαστικο - ἱστορι-
κή θεώρηση τῆς συμμετοχῆς ἑνός ἐπισκόπου
στίς πολεμικές ἐπιχειρήσεις τῆς Ἐθνεγεροσύνης
(1821)»,
*Δρ. Ἱστορίας καί Διδάσκων Τμήματος Ἀρχειο-
νομίας, Βιβλιοθηκονομίας καί Μουσειολογίας
τοῦ Ἰονίου Πανεπιστημίου.*
- 12.10 Συζήτηση
- 12.30 Ὁλοκλήρωση Ἐργασιῶν.
- 13.30 Ἐπίσκεψη στήν Ὑπάτη.
- 14.00 Γεῦμα ἀπό τόν Ἐκπολιτιστικό – Ἐπιμορφω-
τικό σύλλογο «ΟΙ ΑΙΝΙΑΝΕΣ».

ΑΠΟΓΕΥΜΑ

- Πρόεδρος Συνεδρίας: Πρωτ. π. Ἀθανάσιος
Γκίκας.
- 18.00 Πολυαρχιερατικός Ἑσπερινός στήν Ἱερά
Μονή Ἀγάθωνος.
Ξεναγηση στή Μονή.
- 19.30 κ. Γεώργιος Σπανός:
«Λειτουργική συνάντηση μέ τό 1821 καί
ἡ ἀνθεκτικότητα τῶν Ἑλλήνων: βιωματική
γνώση, μνήμη, πίστη καί προοπτική»,
*Ὁμότιμος Καθηγητής τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς
τοῦ Ε.Κ.Π.Α.*
- 20.00 Συζήτηση

ΚΥΡΙΑΚΗ 16 ΜΑΪΟΥ 2021

- 07.00** Πολυαρχιερατική Συνοδική Θεία Λειτουργία στον Ίερό Μητροπολιτικό Ναό «Εὐαγγελισμού τῆς Θεοτόκου» Λαμίας.
- 10.30** Ἐπιμνημόσυνη δέηση στό Κενοτάφιο τοῦ Ἀθανασίου Διάκου.
- 11.00** Πρόγευμα στό Πνευματικό Κέντρο τοῦ Ἱεροῦ Μητροπολιτικοῦ Ναοῦ «Εὐαγγελισμού τῆς Θεοτόκου» (Σκληβανιώτου 3).
- 11.30** Ἐπίσκεψη τῶν Ἀρχιερέων στό Ἱερό Ἐπισκοπεῖο (Σκληβανιώτου 5).
- 12.00** Ἐπίσκεψη στή Δημοτική Πινακοθήκη Λαμίας - Ἔκθεση συλλεκτικῶν ἐκθεμάτων (Χάρτες, προσωπογραφίες καί ζωγραφικές ἀπεικονίσεις τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασεως), ἀπό τήν συλλογή τοῦ κ. Εὐαγγέλου Στεφανῆ, Φιλολόγου.
- 13.00** Ἐπίσκεψη στό Μνημεῖο τοῦ Ἀθανασίου Διάκου στήν Ἀλαμάννα.
- 13.30** Ἐπίσκεψη στήν Ἱ.Μ. Δαμάστας - Καταληκτῆριος Συνεδρία. Πορίσματα Συνεδρίου ἀπό τόν Πρόεδρο τῆς Ἐπιστημονικῆς Ἐπιτροπῆς κ. **Χρῆστο Καραγιάννη**. Λήξη Συνεδρίου.
- 14.30** Ἐπίσημο γεῦμα.

Λεζάντες Φωτογραφιῶν

σελ. 4: Ὁ Ἀθανάσιος Διάκος, Ἑκτακτον Παράρτημα τοῦ Ἑσπερου, τεῦχος 80, 15/27 Αὐγούστου 1884, Τύποις Γ. Δρουγουλίου ἐν Λειψία, Ἐυλογραφία.

σελ. 6: Ὁ Διάκος ὁδηγεῖ τούς Δερβενεχωρίτας εἰς τήν μάχην, Peter Von Hess, Munich 1835, Λιθογραφία.

σελ. 11: Prêtres donnant à baiser les saintes images, Ch. Delort, Le Tour du Monde - Voyage en Grèce, ἐπιζωγραφισμένη ξυλογραφία.

Ὁπισθόφυλλο: Φθιώτις, Λαμία, Ἀλαμάννα, Γραβιά, Θερμοπούλαι. Ἄτλας τοῦ ὑπέρ τῆς Ἀνεξαρτησίας Ἱεροῦ Ἀγῶνος, 1821-1828. Ἰωάννης Πετρώφ, ὁ ἐκ Μόσχας Φιλέλλη. Ἐκ τοῦ πολυχρωμολιθογραφείου Ἰω. Δ. Νεράντζη, ἐν Λειψία. Λιθογραφία.

Οἱ εἰκόνες πού κοσμοῦν τό ἔντυπο προέρχονται ἀπό τήν Ἰδιωτική Συλλογή τοῦ κ. Εὐαγγέλου Φ. Στεφανῆ.

Έπιστημονικό Συνέδριο αφιερωμένο
 στον Έθνομάρτυρα Άθανάσιο Διάκο
 καί στή συμμετοχή στον Άγωνα
 του Ίεροϋ Κλήρου τῆς Φθιώτιδος

Μεγάλου Ἀλεξάνδρου καί Ἀγράφων, Νέα Ἀμπλιανη Λαμίας, τ.κ. 351 33
 Τηλεφωνικό Κέντρο 22310.50551-2-3 Fax. 22310.50554
 e-mail: imfth@otenet.gr
 www.imfth.gr